

SODBA SPLOŠNEGA SODIŠČA (osmi senat)

z dne 9. decembra 2010*

V zadevi T-69/08,

Republika Poljska, ki jo je sprva zastopal M. Dowgielewicz, nato M. Dowgielewicz,
B. Majczyna in M. Jarosz ter nazadnje M. Szpunar, zastopniki,

tožeča stranka,

ob intervenciji

Češke republike, ki jo zastopa M. Smolek, zastopnik,

Helenske republike, ki jo zastopata A. Samoni-Rantou in M. Tassopoulou, zastopnici,

* Jezik postopka: poljščina.

in

Republike Avstrije, ki jo je sprva zastopal E. Riedl, nato E. Riedl in C. Pesendorfer ter nazadnje E. Riedl, C. Pesendorfer, G. Hesse in M. Fruhmann, zastopniki,

intervenientke,

proti

Evropski komisiji, ki jo zastopajo M. Patakia, C. Zadra in K. Herrmann, zastopniki,

tožena stranka,

zaradi predloga za razglasitev ničnosti Odločbe Komisije 2008/62/ES z dne 12. oktobra 2007 v zvezi s členoma 111 in 172 osnutka poljskega akta o gensko spremenjenih organizmih, ki ju je Republika Poljska v skladu s členom 95(5) Pogodbe ES uradno priglasila kot odstopanji od določb Direktive 2001/18/ES Evropskega parlamenta in Sveta o namernem sproščanju gensko spremenjenih organizmov v okolje (UL 2008, L 16, str. 17),

SPLOŠNO SODIŠČE (osmi senat),

v sestavi M.E. Martins Ribeiro (poročevalka), predsednica, S. Papasavvas in A. Dittrich, sodnika,

sodna tajnica: K. Pocheć, administratorica,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 28. oktobra 2009

izreka naslednjo

Sodbo

Pravni okvir

- ¹ Člen 100a Pogodbe ES (po spremembi postal člen 95 ES) je v odstavku 4 določal:

„Če po tem, ko Svet s kvalificirano večino sprejme usklajevalni ukrep, država članica meni, da mora uporabiti nacionalne določbe zaradi pomembnih potreb iz člena 36 [Pogodbe ES, ki je po spremembi postal člen 30 ES,] ali določbe, ki zadevajo varstvo okolja ali delovnega okolja, o teh določbah uradno obvesti Komisijo.

Komisija potrdi te določbe, ko se prepriča, da niso sredstvo samovoljne diskriminacije ali prikrita omejitev trgovine med državami članicami.

Z odstopanjem od postopka, določenega v členih 169 in 170 [Pogodbe ES, ki sta po spremembi postala člena 226 ES in 227 ES], lahko Komisija ali katerakoli država članica predloži zadevo neposredno Sodišču, če meni, da druga država članica zlorablja pooblastila iz tega člena.“

- 2 Z Amsterdamsko pogodbo, ki je začela veljati 1. maja 1999, je bil člen 100a Pogodbe ES bistveno spremenjen. Člen 95 ES določa:

„1. Z odstopanjem od določb člena 94 [ES] in kadar ta pogodba ne določa drugače, se za doseganje ciljev iz člena 14 [ES] uporabljajo v nadaljevanju navedene določbe. Svet v skladu s postopkom iz člena 251 [ES] in po posvetovanju z Ekonomsko-socialnim odborom sprejme ukrepe za približevanje določb zakonov in drugih predpisov v državah članicah, katerih predmet je vzpostavitev in delovanje notranjega trga.

2. Odstavek 1 se ne uporablja za davčne določbe, določbe o prostem gibanju oseb niti za tiste, ki se nanašajo na pravice in interese zaposlenih.

3. Komisija ima v svojih predlogih iz odstavka 1, ki zadevajo zdravje, varnost, varstvo okolja in varstvo potrošnikov, za izhodišče visoko raven varstva, pri čemer zlasti

upošteva nova dognanja na podlagi znanstvenih dejstev. V okviru svojih pristojnosti si tudi Evropski parlament in Svet prizadevata za doseganje tega cilja.

4. Če po tem, ko Svet ali Komisija sprejme usklajevalni ukrep, država članica meni, da mora ohraniti nacionalne določbe zaradi pomembnih potreb iz člena 30 [ES] ali določbe, ki zadevajo varstvo okolja ali delovnega okolja, o teh določbah pa tudi o razlogih za njihovo ohranitev uradno obvesti Komisijo.

5. Brez poseganja v odstavek 4 pa država članica, če po tem, ko Svet ali Komisija sprejme usklajevalni ukrep, meni, da mora na podlagi novih znanstvenih spoznanj o varstvu okolja ali delovnega okolja uvesti nacionalne določbe zaradi problema, ki je specifičen zanjo in je posledica sprejetja usklajevalnega ukrepa, o načrtovanih določbah pa tudi o razlogih za njihovo uvedbo uradno obvesti Komisijo.

6. Komisija v šestih mesecih po uradnih obvestilih iz odstavkov 4 in 5 odobri ali zavrne nacionalne določbe, potem ko preveri, ali so morda sredstvo samovoljne diskriminacije ali prikrita omejitev trgovine med državami članicami in ali ovirajo delovanje notranjega trga.

Če Komisija v tem roku ne sprejme nobene odločitve, se šteje, da so nacionalne določbe iz odstavkov 4 in 5 odobrene.

Če to upravičuje zahtevnost zadeve in če ni nevarnosti za zdravje ljudi, lahko Komisija zadevno državo članico uradno obvesti, da se rok iz tega odstavka lahko podaljša za nadaljnje obdobje največ šestih mesecev.“

3 Člen 254 ES določa:

„1. Uredbe, direktive in odločbe, sprejete v skladu s postopkom iz člena 251 [ES], podpišeta predsednik Evropskega parlamenta in predsednik Sveta, nato pa se objavijo v *Uradnem listu Evropske unije*. Veljati začnejo z datumom, ki je v njih naveden, sicer pa dvajseti dan po njihovi objavi.

2. Uredbe Sveta in Komisije, pa tudi direktive teh dveh institucij, ki so naslovljene na vse države članice, se objavijo v *Uradnem listu Evropske unije*. Veljati začnejo z datumom, ki je v njih naveden, sicer pa dvajseti dan po njihovi objavi.

3. O drugih direktivah in odločbah se uradno obvesti tiste, na katere so naslovljene, učinkovati pa začnejo s takšnim obvestilom.“

Dejansko stanje

4 Direktiva 2001/18/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. marca 2001 o namerem sproščanju gensko spremenjenih organizmov v okolje in razveljavitvi Direktive

Sveta 90/220/EGS (UL L 106, str. 1) je bila sprejeta na podlagi člena 95 ES. Njen cilj, ki izhaja iz člena 1, je približati zakone in druge predpise držav članic ter varovati zdravje ljudi in okolje, kadar se opravlja namerno sproščanje gensko spremenjenih organizmov (v nadaljevanju: GSO) v okolje iz katerega koli drugega razloga, kot je dajanje v promet v Evropski skupnosti, in kadar se GSO dajejo v promet v Skupnosti kot proizvodi ali v proizvodih.

- 5 Republika Poljska je z dopisom z dne 13. aprila 2007 v skladu s členom 95(5) ES Komisijo Evropskih skupnosti uradno obvestila o členih 111 in 172 osnutka poljskega zakona (v nadaljevanju: osnutek zakona) o GSO, ki pomenita odstopanje od določb Direktive 2001/18.

- 6 Odstopanja v osnutku zakona sta bili:
 - obveznost, ki je naložena vložniku prošnje za pridobitev dovoljenja za namerno sproščanje GSO v okolje, da predloži pisne izjave lastnikov kmetij, ki mejijo na lokacijo namernega sproščanja, da ne nasprotujejo sproščanju, in potrdilo župana občine, kraja ali mesta, da je v lokalnem načrtu prostorskega razvoja v skladu s potrebo po varstvu lokalnega okolja, narave in kulturne krajine zadevnega območja predvidena možnost namernega sproščanja (člen 111(2), točki 5 in 6, osnutka zakona);

- prepoved gojenja gensko spremenjenih rastlin na nacionalnem ozemlju ob upoštevanju možnosti gojenja teh rastlin na območjih, ki jih posebej določi minister za kmetijstvo (člen 172 osnutka zakona).
-
- 7 Generalni sekretariat Komisije je z dopisom z dne 9. julija 2007, naslovljenim na stalno predstavništvo Republike Poljske pri Evropski uniji, potrdil prejem uradnega obvestila, ki ga je Republika Poljska poslala na podlagi člena 95(5) ES. Komisija je v tem dopisu med drugim navedla, da bo to uradno obvestilo preučila pred potekom roka šestih mesecev, ki začne teči 17. aprila 2007, to je prvi delovni dan po tem, ko je Komisija prejela zahtevo, in da lahko v skladu s členom 95(6), tretji pododstavek, ES ta rok podaljša za nadaljnjih šest mesecev, če to upravičuje zahtevnost zadeve in če ni nevarnosti za zdravje ljudi.
 - 8 Komisija je 26. julija 2007 v *Uradnem listu Evropske unije* objavila uradno obvestilo, ki ga je Republika Poljska poslala na podlagi člena 95(5) ES (UL C 173, str. 8).
 - 9 Komisija je 12. oktobra 2007 v skrajšanem pisnem postopku E/2254/2007 sprejela odločbo C(2007) 4697, s katero je na podlagi člena 95(6) ES zavrnila odstopanje od določb Direktive 2001/18, o katerih jo je uradno obvestila Republika Poljska (v nadaljevanju: izpodbijana odločba).
 - 10 Izpodbijana odločba v členu 1 določa: „Člen 111(2), točki 5 in 6, ter člen 172 osnutka zakona [...], ki ju je Poljska priglasila v skladu s členom 95(5) [...] ES, se zavrmeta.“

- 11 Komisija je z elektronskim dopisom z dne 12. novembra 2007 Republiki Poljski poslala kopijo izpodbijane odločbe. V tem elektronskem dopisu je pisalo:

„Spoštovana [gospa], pošiljamo vam odločbo Komisije, ki se nanaša na uradno obvestilo Republike Poljske, kakor je bila sprejeta in o kateri je bila Republika Poljska uradno obveščena 12. oktobra 2007 [...]“

- 12 Republika Poljska je Komisiji z elektronskim dopisom z dne 30. novembra 2007 odgovorila tako:

„Spoštovani [gospod]

V zvezi z najinimi zadnjimi pogovori (in v zvezi z vašim elektronskim dopisom spodaj) vas sprašujem, ali je Komisija uradno odgovorila poljskim organom glede uradnega obvestila, ki ga je poslala Republika Poljska glede osnutka zakona o GSO. Dokumente, ki ste jih priložili svojemu zadnjemu elektronskemu dopisu, lahko obravnavamo zgolj kot osnutek odločbe Komisije (z dne 11. oktobra 2007), v zvezi s katerim je naslednji dan potekal pisni postopek.

Upam, da se oba zavedava, da če Komisija ne bo uradno odgovorila, bo to v skladu s Pogodbo imelo nekatere posledice glede nadaljnjega poteka postopka.

Zahvaljujem se vam za vaš odgovor in za razjasnitev tega vprašanja.“

- 13 Komisija je 4. decembra 2007 Republiko Poljsko na podlagi člena 254 ES uradno obvestila o izpodbijani odločbi.
- 14 Republika Poljska je v elektronskem dopisu z dne 5. decembra 2007 Komisijo vprašala, ali ji je uspelo pridobiti potrditev, da je bila izpodbijana odločba dejansko sprejeta in da je bila Republika Poljska o tem uradno obveščena. Komisija je v elektronskem dopisu z istega dne odgovorila, da je bila uradna obvestitev dejansko opravljena prejšnji dan.
- 15 Namestnik generalnega sekretarja je v dopisu z dne 20. decembra 2007, ki je bil poslan namestniku stalnega predstavnika Republike Poljske pri Evropski uniji, med drugim navedel to:

„V zvezi s predložitvijo osnutka zakona o gensko spremenjenih organizmih, ki je prišel 13. aprila 2007, je Komisija 12. oktobra 2007 sprejela odločbo, s katero je bil ta osnutek zavrjen, ker niso bila navedena nova znanstvena spoznanja, kar zahteva člen 95(5) ES.

Poljska na dan sprejetja zgoraj navedene odločbe zaradi tehnične napake o tem ni prejela informacije. Komisija je po tem, ko je ugotovila, da naslovnik ni prejel informacije, odločbo Poljski poslala 4. decembra 2007 [...]

Čeprav je pri pošiljanju informacij nastala zamuda, Komisija Poljsko prosi, naj spoštuje vsebino odločbe, ki je bila sprejeta v roku šestih mesecev, ki je določen v členu 95(6) ES, in naj ne sprejme nobenega pravnega akta, ki bi vseboval odstopanja od določb Direktive 2001/18. Spomnil bi tudi, da se države članice ne morejo sklicevati

na formalne razloge, da bi s tem upravičile kršitev nekaterih bistvenih vidikov prava Skupnosti ali ovirale delovanje notranjega trga.“

- 16 Izpodbijana odločba je bila 19. januarja 2008 objavljena v *Uradnem listu Evropske unije* (UL L 16, str. 17).
- 17 Republika Poljska v obdobju med 12. oktobrom in 4. decembrom 2007 ni sprejela osnutka zakona.

Postopek in predlogi strank

- 18 Republika Poljska je 12. februarja 2008 v sodnem tajništvu Splošnega sodišča vložila to tožbo.
- 19 Kraljevina Danska, Češka republika, Helenska republika in Republika Avstrija so 14. maja, 23. maja, 26. maja in 30. maja 2008 v sodnem tajništvu Splošnega sodišča vložile predlog za intervencijo v podporo predlogom Republike Poljske.
- 20 Predsednik osmega senata Splošnega sodišča je s sklepom z dne 4. julija 2008 ugodil predlogom za intervencijo, ki so navedeni goraj v točki 19.

- 21 Češka republika in Republika Avstrija sta 20. avgusta in 17. septembra 2008 vložili intervencijsko vlogo. Glavni stranki sta predložili stališča glede navedenih intervencijskih vlog. Helenska republika ni vložila intervencijske vloge.
- 22 Kraljevina Danska je 12. marca 2009 v sodnem tajništvu Splošnega sodišča vložila prošnjo za umik njenega predloga za intervencijo.
- 23 Predsednik osmega senata Splošnega sodišča je s sklepom z dne 20. aprila 2008 tej prošnji ugodil.
- 24 Republika Poljska Splošnemu sodišču predlaga, naj:
- izpodbijano odločbo razglasi za nično;
 - Komisiji naloži plačilo stroškov.
- 25 Komisija Splošnemu sodišču predlaga, naj:
- tožbo zavrne;
 - Republiki Poljski naloži plačilo stroškov.

26 Češka republika Splošnemu sodišču predlaga, naj:

- izpodbijano odločbo razglasi za nično;
- Komisiji naloži plačilo stroškov.

27 Republika Avstrija Splošnemu sodišču predlaga, naj:

- izpodbijano odločbo razglasi za nično;
- Komisiji naloži plačilo stroškov.

28 Splošno sodišče (osmi senat) je na podlagi poročila sodnika poročevalca odločilo, da začne ustni postopek in da v okviru ukrepov procesnega vodstva iz člena 64 Komisiji postavi pisno vprašanje, na katero je Komisija odgovorila v roku, ki ji je bil določen.

29 Republika Avstrija, Helenska republika in Češka republika so z dopisi, ki so jih v sodnem tajništvu Splošnega sodišča vložile 3. avgusta, 18. septembra in 2. oktobra 2009, Splošno sodišče obvestile, da na obravnavi ne bodo zastopane.

30 Glavni stranki sta ustne navedbe in odgovore na ustna vprašanja, ki jih je zastavilo Splošno sodišče, podali na obravnavi 28. oktobra 2009.

Pravo

- 31 Republika Poljska v utemeljitev tožbe navaja tri tožbene razloge, ki se nanašajo na kršitev člena 95(6) ES v povezavi s členom 254(3) ES, na kršitev bistvene postopkovne zahteve in na kršitev načela pravne varnosti.
- 32 Najprej je treba preučiti prvega od teh tožbenih razlogov.

Trditve strank

- 33 Republika Poljska ob podpori Češke republike in Republike Avstrije navaja, da je bil člen 95(6) ES v povezavi s členom 254(3) ES kršen.
- 34 Na prvem mestu Republika Poljska navaja, da je rok, ki ga določa člen 95(6) ES, kogenten, saj je bistvena vsebinska posledica poteka tega roka, da se nacionalne določbe, o katerih je bilo poslano uradno obvestilo, štejejo za odobrene.
- 35 Prvič, kogentnost tega roka naj bi izražala voljo držav članic. Tako naj bi bila z začetkom veljavnosti Amsterdamske pogodbe možnost sprejetja nacionalnih določb, ki

vsebujejo odstopanja od usklajenih ukrepov, pogojena s tem, da Komisija te določbe odobri. Vendar naj bi se molk Komisije obravnaval kot tiha privolitev v sprejetje nacionalnih ukrepov.

³⁶ Drugič, to, da je ta rok kogenten in da so nacionalne določbe po poteku tega roka odobrene, naj bi potrdilo tudi Sodišče v sodbi z dne 13. septembra 2007 v združenih zadevah Land Oberösterreich in Avstrija proti Komisiji (C-439/05 P in C-454/05 P, ZOdl., str. I-7141, točki 40 in 41). Ker Komisija Republike Poljske o odločbi o odobritvi ali zavrnitvi ni uradno obvestila v roku šestih mesecev, ki je določen v členu 95(6), prvi pododstavek, ES, in ker je ni obvestila o morebitnem podaljšanju roka na podlagi člena 95(6), tretji pododstavek, ES, naj bi se torej štelo, da sta člena 111 in 172 osnutka zakona s 14. oktobrom 2007 odobrena.

³⁷ Tretjič, Republika Poljska navaja, da čeprav je v členu 95(6) ES izrecno navedena obveznost uradne obvestitve v zvezi z nacionalnimi določbami, v zvezi z odločbo Komisije pa ne, je tako, ker je v členu 254(3) ES taka obveznost določena za vse odločbe Skupnosti, ne pa za nacionalne določbe. Poleg tega naj bi sodišče Skupnosti že uporabilo izraz „sprejetje odločbe“ v širšem smislu, ki se nanaša tako na notranje sprejetje odločbe kot tudi na uradno obvestilo o odločbi (sodba Sodišča z dne 18. junija 2002 v zadevi Španija proti Komisiji, C-398/00, Recueil, str. I-5643, točka 34, in zgoraj v točki 36 navedena sodba Land Oberösterreich in Avstrija proti Komisiji, točka 37).

³⁸ Na drugem mestu, Republika Poljska ob podpori Češke republike in Republike Avstrije navaja, da je le datum uradne obvestitve naslovljenecv odločilen za začetek učinkovanja te odločbe.

- 39 Zato naj, prvič, zgolj sprejetje odločbe ne bi imelo nobenih pravnih učinkov glede njenih naslovljencev. Nasprotno, na podlagi odločbe naj bi v skladu s členom 254(3) ES pravni učinki nastali šele v trenutku, ko so bili naslovljenci odločbe o njej uradno obveščeni, to je v trenutku, ko imajo naslovljenci možnost, da se seznanijo z njeno vsebino. Tako naj to, da je bila izpodbijana odločba sprejeta 12. oktobra 2007, ne bi nikakor vplivalo na spoštovanje roka šestih mesecev, ki je določen v členu 95(6) ES.
- 40 V obravnavanem primeru naj bi bila Republika Poljska o izpodbijani odločbi uradno obveščena 4. decembra 2007, to je po poteku roka šestih mesecev, ki je določen v členu 95(6) ES. Republika Poljska naj ne bi bila seznanjena s tem, da je bila izpodbijana odločba sprejeta 12. oktobra 2007, niti z njeno vsebino, saj naj bi bilo navedeno sprejetje le notranji akt Komisije. Zato naj izpodbijana odločba ne bi mogla imeti pravnih učinkov in naj torej ne bi mogla preprečiti uveljavitve nacionalnih določb na podlagi člena 95(6), drugi pododstavek, ES, ko poteče rok šestih mesecev, ki je določen v prvem pododstavku te določbe.
- 41 Drugič, uradna obvestitev o izpodbijani odločbi naj bi bila v skladu s členom 254 ES opravljena 4. decembra 2007 in na podlagi te določbe začnejo odločbe učinkovati, ko so naslovljenci o njej uradno obveščeni. *A contrario*, odločbe ne začnejo učinkovati, dokler naslovljenci o njej niso uradno obveščeni. Takšno analizo naj bi potrdilo Sodišče v sodbi z dne 25. januarja 1979 v zadevi Racke (98/78, Recueil, str. 69, točka 15) in jo naknadno natančneje pojasnilo v zgoraj v točki 37 navedeni sodbi Španija proti Komisiji.
- 42 V zvezi s sklicevanjem Komisije na sodbe Sodišča z dne 14. julija 1972 v zadevi Imperial Chemical Industries proti Komisiji (48/69, Recueil, str. 619), Geigy proti Komisiji (52/69, Recueil, str. 787) in z dne 29. maja 1974 v zadevi König (185/73, Recueil, str. 607) Republika Poljska navaja, da so se te zadeve nanašale na nepravilnosti pri uradnem obvestilu ali objavi aktov prava Skupnosti. Vendar naj se nobena od teh

zadev ne bi nanašala na kršitev člena 95(6) ES ali podobne določbe, ki določa rok za uradno obvestitev ali objavo akta in po kateri ima potek tega roka „bistven materialni učinek“. Zgoraj navedena sodba König naj bi se sicer dejansko nanašala na rok, ki ga določa Pogodba. Vendar naj bi bil rok iz člena 95(6) ES v nasprotju z rokom iz navedene zadeve „materialni rok“. Zato ima po mnenju Republike Poljske zamuda v zvezi z uradnim obvestilom o odločbi „bistven pravni učinek“, in sicer, da se šteje, da so bile nacionalne določbe odobrene.

- 43 Tretjič, Sodišče naj bi v zgoraj v točki 37 navedeni sodbi Španija proti Komisiji (točka 31), ki se je nanašala na odločbo s področja državnih pomoči, presodilo, da sprejetje zadevne odločbe ni moglo prekiniti teka roka petnajstih delovnih dni, ki je določen v členu 4(6) Uredbe Sveta (ES) št. 659/1999 z dne 22. marca 1999 o določitvi podrobnih pravil za uporabo člena [88] ES, saj člen 254(3) ES določa, da se o odločbah uradno obvesti naslovljence in da začnejo učinkovati s takim obvestilom. Poleg tega naj bi Sodišče v sodbi navedlo, da obveznost uradne obvestitve nastane na podlagi splošne določbe iz člena 254(3) ES in da je začetek učinkovanja vseh odločb odvisen od uradnega obvestila o teh odločbah.
- 44 Četrtič, v skladu s členom 230, peti odstavek, ES se ničnostna tožba zoper odločbo lahko vloži šele po uradnem obvestilu o njej, kar izključuje možnost, da bi odločba začela učinkovati pred tem, ker če uradnega obvestila o odločbi ne bi bilo ali če bi bilo prepozno, sodni nadzor nad zakonitostjo te odločbe ne bi bil mogoč (sklepni predlogi generalnega pravobranilca S. Alberja k zgoraj v točki 37 navedeni sodbi Španija proti Komisiji, Recueil, str. I-5646, točka 69). Republika Poljska navaja, da bi se v tem primeru znašla v paradoksalnem položaju, saj bi jo izpodbijana odločba zavezovala od 12. oktobra 2007, pri čemer ne bi imela možnosti vložiti tožbo zoper to odločbo do 4. decembra 2007, ko jo je Komisija o njej uradno obvestila.

- 45 Komisija navaja, da trditve Republike Poljske niso utemeljene.
- 46 Na prvem mestu, Komisija navaja, da je svojo obveznost, ki izhaja iz člena 95(6) ES, izpolnila s tem, da je izpodbijano odločbo sprejela v predpisanem roku.
- 47 Prvič, Komisija v zvezi z *ratio legis* člena 95(6) ES opozarja, da člen 100a(4) Pogodbe ES ni določal nobenega roka, v katerem bi morala preučiti določbe, o katerih jo je uradno obvestila država članica in ki odstopajo od direktiv Skupnosti o notranjem trgu. Komisija je imela le obveznost, ki izhaja iz njene dolžnosti lojalnega sodelovanja v smislu člena 10 ES, da deluje z vso potrebno skrbnostjo in da sprejme odločitev v kar najkrajšem času. S členom 95(6), drugi pododstavek, ES, ki je bil vključen z Amsterdamsko pogodbo, naj bi bila uvedena disciplina pri preverjanju. Komisija navaja, da se ta določba nanaša na neobstoj odločbe, ne pa neobstoj uradnega obvestila, pri čemer se sklicuje na sodbo Sodišča z dne 1. junija 1999 v zadevi Kortas (C 319/97, Recueil, str. I-3143, točke od 36 do 38).
- 48 Drugič, ne glede na to, da je bilo uradno obvestilo o izpodbijani odločbi prepozno, naj bi Komisija člena 111 in 172 osnutka zakona zavrnila in sprejela izpodbijano odločbo 12. oktobra 2007, torej preden je potekel rok šestih mesecev od uradne obvestitve o zadevnih nacionalnih določbah. Zato naj bi Komisija izpolnila obveznost, ki ji je naložena v členu 95(6) ES. Tako zato, ker je bil naslovljenec o izpodbijani odločbi uradno obveščen po poteku roka šestih mesecev (glede na to, da tega, da je bila odločba sprejeta 12. oktobra 2007, Republika Poljska ne izpodbija), ni nastal položaj pravne fikcije

iz člena 95(6), drugi pododstavek, ES, ki bi lahko nastal le, če Komisija ne bi ukrepala. Komisija navaja, da če bi člen 95(6) ES jasno določal obveznost, da mora o svojih odločbah naslovljenca uradno obvestiti v roku šestih mesecev od trenutka, ko je bila uradno obveščena o nacionalnih določbah, in če bi se štelo, da so nacionalne določbe odobrene, če v tem roku naslovljenci odločbe niso bili uradno obveščeni o njej, potem se Republiki Poljski ne bi bilo treba sklicevati na člen 254(3) ES. Po mnenju Komisije bi moralo biti to, da se nacionalna zakonodaja po poteku roka šestih mesecev, ki začne teči, ko je bila uradno obveščena o nacionalnih določbah, šteje za odobreno, če v tem roku o odločbi ni uradno obvestila naslovljenca te odločbe, izrecno določeno v členu 95(6) ES. Poleg tega naj bi Sodišče v zgoraj v točki 37 navedeni sodbi Španija proti Komisiji (točka 30) štelo, da je akt, ki so ga člani Komisije sprejeli v skrajšanem pisnem postopku na podlagi člena 12 Poslovnika Komisije in ki je bil overjen s podpisom generalnega sekretarja, postal odločba Komisije v smislu člena 249 ES še isti dan, ko je bil sprejet. Tako naj bi bilo tudi v tej zadevi.

49 Tretjič, po mnenju Komisije Republika Poljska očitno trdi, da je zaradi zamude pri uradni obvestitvi naslovljenca o izpodbijani odločbi z dne 12. oktobra 2007 nastala druga odločba, torej *actus contrarius*, s katero je bila zavrnjena domnevna odobritev odstopenj, predlaganih s priglašenim osnutkom zakona. Toda tako sklepanje naj bi bilo očitno napačno in v nasprotju s samo vsebino tožbe, ker Republika Poljska ne izpodbija, da je bila izpodbijana odločba sprejeta 12. oktobra 2007.

50 Četrtoč, razlaga Komisije naj bi bila podprta z besedilom prvega in tretjega pododstavka člena 95(6) ES, ki se v nasprotju z drugim pododstavkom te določbe nanašata na „uradno obvestilo“. Tako se po mnenju Komisije na podlagi jezikovne razlage člena 95(6) ES lahko šteje, da je edini pogoj, ki ga mora izpolniti, da bi izpolnila svojo obveznost preverjanja, ta, da odločbo sprejme v roku, ki ji je določen. To razlago naj bi Sodišče potrdilo v zgoraj v točki 36 navedeni sodbi Land Oberösterreich in Avstrija proti Komisiji (točki 37 in 40). Poleg tega naj bi Republika Poljska priznala, da bi

zahteva, da se naslovljenca odločbe o njej uradno obvesti v šestih mesecih, skrajšala čas, ki ga ima Komisija dejansko na razpolago za sprejetje odločbe, kar bi škodilo postopku preverjanja in obveznosti obrazložitve te odločbe. Nujnost take razlage naj bi izhajala tudi iz namena člena 95(6) ES, ki naj bi bil določitev časovnega okvira, v katerem mora Komisija odločiti o nacionalnih odločbah, o katerih je bila uradno obveščena zaradi odstopanj od usklajevalnih ukrepov v zvezi z notranjim trgom.

51 Na drugem mestu, Pogodba ES naj bi določala, da čeprav uradno obvestilo o odločbi Komisije vpliva tako na to, kdaj začne ta odločba učinkovati glede njenih naslovljenec, kot tudi na to, kdaj začne teči rok za vložitev tožbe, vseeno ne vpliva na veljavnost navedene odločbe.

52 Prvič, Sodišče naj bi v zgoraj v točki 42 navedeni sodbi Imperial Chemical Industries proti Komisiji (točka 39) menilo, da nepravilnosti v postopku uradne obvestitve o odločbi, ki je bila opravljena na podlagi člena 254(3) ES, samega akta ne zadevajo in zato tudi ne vplivajo na njegovo zakonitost. V obravnavani zadevi naj bi zamuda, ki je v zvezi z uradnim obvestilom o izpodbijani odločbi nastala zaradi tehnične napake, lahko pomenila tako nepravilnost. Poleg tega naj bi Sodišče v zgoraj v točki 42 navedeni sodbi Geigy proti Komisiji (točka 18) preučilo vprašanje uradnega obvestila glede na rok za vložitev tožbe, ki je določen v členu 230 ES. Potem ko je presodilo, da nepravilnosti pri uradni obvestitvi tožeči stranki niso onemogočile vložitve tožbe, naj bi ugotovilo, da tožbeni razlog, ki se je nanašal na kršitev člena 254(3) ES, ni bil dopusten, ker ni bil podan pravni interes. Poleg tega naj bi Sodišče v zgoraj v točki 42 navedeni sodbi König (točke od 6 do 8) presodilo, da zamuda pri objavi uredbe ne vpliva na njeno veljavnost, temveč le na datum, od katerega se ta akt lahko uporablja in ima pravne učinke. Nazadnje, Sodišče naj bi v sodbi z dne 23. novembra 1999 v zadevi Portugalska proti Komisiji (C-149/96, Recueil, str. I-8395, točka 54) prav tako

navedlo, da zamuda pri objavi odločbe Sveta v *Uradnem listu Evropske unije* ne vpliva na veljavnost tega akta.

53 Drugič, tožeča stranka naj pri sklicevanju na zgoraj v točki 37 navedeno sodbo Španija proti Komisiji ne bi upoštevala posebnega okvira in pravnih učinkov postopka, določenega v členu 95(6) ES. Po mnenju Komisije se namreč člen 95(6) ES nanaša na očitno odstopanje od pravil, ki urejajo notranji trg, ki je vsebovano v osnutku zakona države članice, ki pa bi se pod določenimi pogoji lahko dopustilo. Vendar to, da naslovljenci v šestmesečnem roku niso bili uradno obveščeni o odločbi, ki je bila sprejeta na podlagi zadevne določbe, ne povzroči nezakonitosti te odločbe, saj sicer Komisija ne bi imela nobene možnosti, da naknadno opravi pravni nadzor nad nacionalnimi določbami, ki pomenijo odstopanje, kar pa gotovo ne bi bilo v skladu z nameni avtorjev Pogodbe. Nasprotno, v zgoraj v točki 37 navedeni sodbi Španija proti Komisiji naj bi razglasitev ničnosti sporne odločbe zato, ker je bila uradna obvestitev o njej opravljena po poteku predpisanega roka, povzročila le novo pravno opredelitev projekta državne pomoči, s čimer je ohranjena možnost, da Komisija opravi pravni nadzor. Poleg tega naj bi se zgoraj v točki 37 navedena sodba Španija proti Komisiji nanašala na položaj, v katerem so dejansko stanje in pravna pravila popolnoma drugačni od teh, na katera se nanaša ta sodba. Natančneje, zahteva po takojšnji uradni obvestitvi o sprejeti odločbi na podlagi Uredbe št. 659/1999 naj bi bila izrecno določena v členu 25 te uredbe, v primeru členov 95(6) ES in 254(3) ES pa naj ne bi bilo tako. Zato presoja Sodišča ni absolutna.

54 Tretjič, pravna učinka uradne obvestitve o izpodbijani odločbi, ki je bila opravljena 4. decembra 2007, naj bi bila po eni strani ta, da je začel teči rok za vložitev tožbe, določen v členu 230, peti odstavek, ES, in po drugi strani to, da je izpodbijana odločba začela učinkovati v razmerju do Republike Poljske. V obravnavanem primeru Komisija navaja, da po eni strani Republika Poljska členov 111 in 172 osnutka zakona ni sprejela niti v obdobju, preden je bila uradno obveščena o izpodbijani odločbi, niti po tem in da po drugi strani tožeča stranka v podporo tožbi navaja le uradno obvestitev

o izpodbijani odločbi, ki je bila opravljena 4. decembra 2007. Vendar naj bi iz sodne prakse izhajalo, da ta uradna obvestitev ne vpliva na veljavnost izpodbijane odločbe, temveč naj bi le ovirala njeno učinkovanje v razmerju do Republike Poljske med 12. oktobrom 2007 in 4. decembrom 2007. Poleg tega naj bi bilo mogoče sklepati, da je bila Republika Poljska seznanjena z zavrnitvijo osnutka zakona, preden je bila uradno obveščena o izpodbijani odločbi.

Presoja Splošnega sodišča

- 55 Najprej je treba spomniti, da je cilj Pogodbe ES postopno vzpostavljanje notranjega trga, ki je območje brez notranjih meja, v katerem sta zagotovljena prosti pretok blaga, storitev in kapitala ter prosto gibanje ljudi. Za doseg tega cilja je v Pogodbi ES predvideno sprejetje ukrepov, ki se nanašajo na približevanje zakonodaje držav članic. V okviru razvoja primarnega prava je bila z Enotnim evropskim aktom v to pogodbo vključena nova določba, to je člen 100a Pogodbe EGS (sodba Sodišča z dne 20. marca 2003 v zadevi Danska proti Komisiji, C-3/00, Recueil, str. I-2643, točka 56), ki je bil z uveljavitvijo Amsterdamske pogodbe 1. maja 1999 nadomeščen s členom 95 ES.
- 56 Z Amsterdamsko pogodbo so bile torej vnesene spremembe v poglavje 3, ki se nanaša na približevanje zakonodaj držav članic, naslova V Tretjega dela Pogodbe ES (sodba Sodišča z dne 21. januarja 2003 v zadevi Nemčija proti Komisiji, C-512/99, Recueil, str. I-845, točka 38).
- 57 V skladu s členom 100a(4) Pogodbe ES, to je določbo, ki je veljala pred uveljavitvijo Amsterdamske pogodbe, so države članice, če so po sprejetju usklajevalnega ukrepa menile, da morajo uporabiti nacionalne določbe zaradi potreb iz člena 36 Pogodbe ES ali določbe, ki zadevajo varstvo delovnega okolja ali okolja, o teh določbah uradno obvestile Komisijo. Ta je odobrila zadevne določbe, potem ko je preverila, da niso sredstvo samovoljne diskriminacije ali prikrita omejitev trgovine med državami članicami

(sodba Sodišča z dne 17. maja 1994 v zadevi Francija proti Komisiji, C-41/93, Recueil, str. I-1829, točka 27, in zgoraj v točki 56 navedena sodba Nemčija proti Komisiji, točka 39). Država članica je nacionalne določbe, o katerih je uradno obvestila Komisijo, smela uporabiti le po tem, ko je od Komisije dobila odločbo, s katero so bile navedene določbe odobrene (zgoraj navedena sodba Francija proti Komisiji, točka 30).

58 Člen 100a(4) Pogodbe ES ni določal nobenega roka, v katerem bi morala Komisija potrditi določbe, o katerih je bila uradno obveščena. Vendar je Sodišče presodilo, da ker rok na tem področju ni določen, Komisija ni oproščena obveznosti, da v okviru svojih pristojnosti ukrepa z vso potrebno skrbnostjo (zgoraj v točki 47 navedena sodba Kortas, točka 34).

59 Člen 95 ES, ki je v skladu z Amsterdamsko pogodbo nadomestil in spremenil člen 100a Pogodbe ES, razlikuje med tem, ali so sporočene nacionalne določbe, ki so že obstajale pred usklajevanjem, ali nacionalne določbe, ki jih zadevna država članica želi uvesti. V prvem primeru, urejenem v členu 95(4) ES, mora biti ohranitev obstoječih nacionalnih določb upravičena na podlagi pomembnih potreb iz člena 30 ali v zvezi z varstvom okolja ali delovnega okolja. V drugem primeru, ki je urejen v členu 95(5) ES, morajo države članice Komisiji v odobritev predložiti vsako nacionalno določbo, ki pomeni odstopanje in o kateri menijo, da je potrebna (sodba Sodišča z dne 6. novembra 2008 v zadevi Nizozemska proti Komisiji, C-405/07 P, ZOdl., str. I-8301, točka 51). V takem primeru mora uvedba novih nacionalnih določb temeljiti na novih znanstvenih spoznanjih o varstvu okolja ali delovnega okolja zaradi problema, ki je za to državo članico specifičen in se je pojavil po sprejetju usklajevalnega ukrepa (zgoraj v točki 56 navedena sodba Nemčija proti Komisiji, točka 40).

60 Treba je poudariti, da se v skladu s členom 95(6), drugi pododstavek, ES za nacionalne določbe, ki odstopajo od usklajevalnih ukrepov, šteje, da so odobrene, če se Komisija ne opredeli v roku šestih mesecev po uradnih obvestilih iz člena 95(4) in (5) ES. Poleg

tega na podlagi člena 95(6), tretji pododstavek, ES podaljšanje tega roka ni mogoče, če vprašanje ni zahtevno in če obstaja nevarnost za zdravje ljudi (zgoraj v točki 36 navedena sodba Land Oberösterreich in Avstrija proti Komisiji, točka 40).

- 61 Tako iz te določbe izhaja, da je zakonodajalec Skupnosti menil, da je treba v Amsterdamski pogodbi Komisiji določiti rok, v katerem mora preveriti nacionalne določbe, o katerih je bila obveščena (glej v tem smislu zgoraj v točki 47 navedeno sodbo Kortas, točka 33).
- 62 V skladu s sodno prakso iz člena 95(6), drugi pododstavek, ES dejansko izhaja, da so avtorji Pogodbe tako v interesu države članice prijaviteljice, da ve, katero pravo se uporabi zanjo, kot v interesu pravilnega delovanja notranjega trga želeli, da se postopek, določen v tem členu, konča hitro (glej v tem smislu zgoraj v točki 55 navedeno sodbo Danska proti Komisiji, točka 49, in zgoraj v točki 36 navedeno sodbo Land Oberösterreich in Avstrija proti Komisiji, točki 40 in 41, ter sodbo Splošnega sodišča z dne 5. oktobra 2005 v združenih zadevah Land Oberösterreich in Avstrija proti Komisiji, T-366/03 in T-235/04, ZOdl., str. II-4005, točka 43).
- 63 V obravnavanem primeru ni sporno, da je bila Republika Poljska o izpodbijani odločbi uradno obveščena 4. decembra 2007, to je po poteku roka šestih mesecev, ki je določen v členu 95(6), prvi pododstavek, ES.
- 64 Vendar Komisija v zvezi s tem navaja, da je bila izpodbijana odločba sprejeta 12. oktobra 2007, to je pred potekom roka šestih mesecev, ki je določen v členu 95(6), drugi pododstavek, ES, in da je tako izpolnila obveznost, ki ji je naložena s to določbo.

- 65 Komisija je v podporo tej trditvi predložila več listin, ki se nanašajo na postopek sprejetja izpodbijane odločbe, in sicer prepis zapisnika z dne 9. oktobra 2007, ki se je nanašal na skrajšani pisni postopek E/2254/2007 in je bil namenjen članom Komisije za sprejetje izpodbijane odločbe, prepis dopolnila k temu zapisniku z dne 11. oktobra 2007 (ki nosi žig „ODOBRENO 12. OKT. 2007 SGAI – 11 h“) in prepis zapisnika za člane Komisije z dne 12. oktobra 2007 z naslovom „Odobritev pisnih postopkov“, s katerim je direktor tajništva generalnega sekretariata Komisije člane Komisije uradno obvestil, med drugim, da je bila izpodbijana odločba sprejeta 12. oktobra 2007 na podlagi pisnega postopka.
- 66 Iz teh dokumentov je razvidno, da so bili člani Komisije dejansko pozvani, naj se 12. oktobra 2007 na podlagi skrajšanega pisnega postopka izrečejo o predlogu generalnega direktorata za okolje, da se potrdi osnutek odločbe Komisije o osnutku zakona.
- 67 Vendar v nasprotju s trditvami Komisije sprejetje izpodbijane odločbe navedenega dne ni moglo prekiniti teka roka šestih mesecev, ki je določen v členu 95(6), prvi pododstavek, ES. Izpodbijana odločba je namreč v skladu z besedilom člena 254(3) ES začela učinkovati, ko je bil o njej obveščen naslovljenec, v obravnavanem primeru Republika Poljska (glej v tem smislu sodbi Sodišča z dne 8. marca 1979 v zadevi *Salumificio di Cornuda*, 130/78, Recueil, str. 867, točka 23, in z dne 20. novembra 2008 v zadevi *Foselev Sud-Ouest*, C-18/08, ZOdl., str. I-8745, točka 18).
- 68 Sicer se člen 95(6), drugi pododstavek, ES – drugače kot tretji pododstavek te določbe – nanaša na „neobstoj odločbe“ Komisije, kot je navedla Komisija. Vendar je treba ugotoviti, da v zvezi z odločbo, katere cilj je preprečiti sprejetje nacionalnih določb, o katerih je država članica Komisijo uradno obvestila, začetek njenega učinkovanja, ki

mora nujno sovpadati s prekinitvijo roka šestih mesecev, ki je določen v členu 95(6), prvi pododstavek, ES, ne more nastopiti, preden ta odločba postane zavezujoča za državo članico, torej ko je država članica o njej uradno obveščena (glej po analogiji zgoraj v točki 37 navedeno sodbo Španija proti Komisiji, točka 32). Poleg tega je v zvezi s tem Komisija na obravnavi v odgovor na vprašanje Splošnega sodišča priznala, da od začetka veljavnosti Amsterdamske pogodbe o nobeni od odločb, ki jih je sprejela na podlagi člena 95(6) ES, zadevna država članica ni bila uradno obveščena po poteku roka šestih mesecev, ki je določen v prvem pododstavku te določbe.

⁶⁹ Glede na zgoraj navedene ugotovitve člena 95(6), drugi pododstavek, ES, ki se nanaša na položaj, ko „Komisija v roku [šestih mesecev, ki je določen v prvem pododstavku te določbe,] ne sprejme odločbe“, torej ni mogoče razlagati tako, da že samo sprejetje odločbe prekine tek roka, neodvisno od uradne obvestitve o njej. Kot je navedla Republika Poljska, namreč zadevna država članica notranjega postopka sprejetja odločitve Komisije praviloma ne more zaznati. Zato bi se, če bi se glede prekinitve teka roka upoštevalo sprejetje odločbe, ne pa uradna obvestitev zadevne države članice o njej, ta rok glede te države članice podaljšal (glej v tem smislu sklepne predloge generalnega pravobranilca S. Alberja k zgoraj v točki 37 navedeni sodbi Španija proti Komisiji, točki 66 in 67).

⁷⁰ Tega sklepa ne more izpodbiti trditev Komisije, da je v postopku uradnega obvestila o izpodbijani odločbi nastala „tehnična napaka“, ker ta odločba ni bila uvrščena na seznam odločb, o katerih je treba opraviti uradno obvestitev, ki ga je pripravil generalni sekretariat Komisije, saj je za to napako odgovorna izključno ona.

- 71 Iz zgoraj navedenih ugotovitev izhaja, da je izpodbijana odločba, ki je bila sprejeta 12. oktobra 2007 in o kateri so bili poljski organi uradno obveščeni šele 4. decembra 2007, sprejeta po poteku roka šestih mesecev, ki je določen v členu 95(6), prvi pododstavek, ES. Od trenutka, ko je ta rok potekel, se je torej štelo, da je bil osnutek zakona odobren, zato ga Komisija ni mogla zavriniti z izpodbijano odločbo.
- 72 Iz zgoraj navedenih ugotovitev je razvidno, da je treba temu tožbenemu razlogu ugoditi in izpodbijano odločbo razglasiti za nično.

Stroški

- 73 Na podlagi člena 87(2) Poslovnika se stranki, ki ni bila uspešna, naloži plačilo stroškov, če so bili ti priglašeni. Komisija s predlogi ni uspela, zato se ji v skladu s predlogi Republike Poljske naloži plačilo stroškov.
- 74 Na podlagi člena 87(4) Poslovnika Češka republika, Helenska republika in Republika Avstrija nosijo svoje stroške.

Iz teh razlogov je

SPLOŠNO SODIŠČE (osmi senat)

razsodilo:

- 1. Odločba Komisije 2008/62/ES z dne 12. oktobra 2007 v zvezi s členoma 111 in 172 osnutka poljskega akta o gensko spremenjenih organizmih, ki ju je Republika Poljska v skladu s členom 95(5) ES uradno priglasila kot odstopanju od določb Direktive 2001/18/ES Evropskega parlamenta in Sveta o namerem sproščanju gensko spremenjenih organizmov v okolje, se razglasi za nično.**
- 2. Evropska komisija nosi svoje stroške in stroške, ki jih je priglasila Republika Poljska.**
- 3. Češka republika, Helenska republika in Republika Avstrija nosijo svoje stroške.**

Martins Ribeiro

Papasavvas

Dittrich

Razglašeno na javni obravnavi v Luxembourg, 9. decembra 2010.

Podpisi